

ARCHIWUM UNIwersYTETU JAGIELLOŃSKIEGO

ZESPÓŁ:

Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego 1849-1945

SYGNATURA:

WF II 504 – Teczki akt doktorskich podania o dopuszczenie do egzaminów ścisłych, ocena pracy, załączniki 1860-1945

SYGNATURA OBIEKTU:

WF II 504 – Witkowska (Tylka Witkowska) Maria

DIGITALIZACJA:

Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego

2024 r.

1. NR ARCHIWUM: 805	2. NAZWA ARCHIWUM: Archiwum Uniwersytetu Jagiellońskiego	
3. NAZWA ZESPOŁU: Wydział Filozoficzny Uniwersytetu Jagiellońskiego 1849-1945 (WF II)		
4. NR ZESPOŁU: 17	5. SYGNATURA OBIEKTU: WF II 504 – Witkowska (Tylka Witkowska) Maria	
6. LICZBA STRON/KART: 18		7. LICZBA SKANÓW: 18
8. DATA WYKONANIA: 2024	9. NAZWA PRACOWNI: Archiwum UJ	10. WYKONAWCA KOPII CYFROWYCH: Anita Kwaśniak
11. UWAGI: -		

DO

ŚWIETNEGO GRONA PROFESORÓW WYDZIAŁU FILOZOFICZNEGO
UNIwersytetu Jagiellońskiego

W

KRAKOWIE.-

Niżej podpisana uprasza Światne
Grono Profesorów o łaskawe do-
puszczenie jej do składania egza-
minów ścisłych z chemii rol-
niczej jako przedmiotu głównego
i z botaniki jako przedmiotu po-
bocznego, w celu uzyskania stopnia
doktora filozofii.-

Na poparcie swej prośby pod-
pisana załącza:

Metrykę,
Świadectwo dojrzałości,
Absolutoryum,
Curriculum vitae,
Rozprawę.-

Rozprawę wypraszam
odnieść do p. wyznuram
M. Witkowska

Zatwierdził i odebrał W Krakowie, dnia 22. czerwca 1918.-
M. Witkowska.

Marya Witkowska

Centimetres

Colour Chart #13

Blue

Cyan

Green

Yellow

Red

Magenta

White

3/Color

Black

DANES
-PICTA
COM

WYDZIAŁ FILOZOFICZNY
UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
W KRAKOWIE

483

Kraków, dnia 22. czerwca 1918.

Wspaniałe Profesorze! Wskazywając na Pana

Dr. Górowskiego, zwracam się do Pana

z szacunkiem

przesyłam podanie P. Witkowskiej, z prośbą

o wydanie oceny na piśmie, czy na podstawie

załączonych pracy można kandydatkę dopuścić

do egzaminu wstępnego

do Wydziału Filozoficznego

Dotyczy Wydziału Filozoficznego

Dotyczy Wydziału Filozoficznego

Dotyczy Wydziału Filozoficznego

Dotyczy Wydziału Filozoficznego

Dotyczy Wydziału Filozoficznego

Dotyczy Wydziału Filozoficznego

Dotyczy Wydziału Filozoficznego

Dotyczy Wydziału Filozoficznego

Dotyczy Wydziału Filozoficznego

Dotyczy Wydziału Filozoficznego

Dotyczy Wydziału Filozoficznego

Dotyczy Wydziału Filozoficznego

Dotyczy Wydziału Filozoficznego

W Krakowie, dnia 22. czerwca 1918.

z szacunkiem

z szacunkiem

WYDZIAŁ FILOZOFICZNY
K. K. UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
W KRAKOWIE

Nr. 483.

Kraków, dnia 22. czerwca 1918.-

JW Panom Profesorom

Drowi Godlewskiemu sen.

" Dziewońskiemu

przesyłam podanie p. Witkowskiej, z prośbą
o wydanie oceny na piśmie, czy na podstawie
załączonej pracy można kandydatkę dopuścić
do rygorozów.-

Dziekan Wydz. fil.:

Rubczyński

Załączniki znajdują się w Dziekanacie.-

Prmwyja, dnia 6 lipca 1920 r.

Rektor: Prof. Dr. Ostreicher

Dziekan: " " Sinko

Prmwytor: " " Dziurawski

Curriculum vitae.

Niżej podpisana szkoły normalne i średnie przechodziła prywatnie. Egzamin dojrzałości odbyła jako prywatystka w 1909 roku w gimnazjum św. Anny w Krakowie.

W roku 1909 uczęszczała na uniwersytet Jagielloński w Krakowie jako wycieczna imatrikulowana studentka, i to pierwszy rok na wydział filozoficzny a trzy kolejne lata na Studium rolnicze. W latach 1911, 1912, 1914 odbyła trzy egzaminy rolnicze. Następnie od marca do sierpnia 14 r. odbyła półroczną praktykę w uprawianiu i ocenie nasion i noworów pomocniczych w zakładzie prof. Jentysa w Krakowie.

W latach 1916, 1917, 1918 pracowała doświadczeniuc w zakładzie Chemii rolniej, uniwersytetu Jagiellońskiego pod kierunkiem prof. dr. E. Godlewskiego, studiując jednocześnie chemię rolną i śledząc jej potrzeby.

Obecnie ubiega się o uzyskanie doktoratu na podstawie powyższych studiów i opracowanej rozprawy z dziedzin chemii rolniej.

Marya Tyllka Wittkowska.

Kraków, W czerwcu 1918. r.

Ocena pracy doktorskiej panny Maryi Wilkowskiej:

"O rozkładzie żywienia solami mineralnymi szeregielniej potasowemi
na przemianę węglowodanów i rowoaj kiełkującego permienia
w ciemności."

Mając rośliny rozwijające się z nasion szeregielniej zaprawiając korzenie
w ciemności w ciemności z których mogą wyrosnąć sole mineralne nim wysuną
na światło przedy kłosem rozwijają materję organiczną, z tego nie dziw
że zapas soli mineralnych z nasienia bywa zwykle mniejszy niż by
by był musiał gdyby miał starczyć aż do wykiełkowania całego zapasu ma-
terji organicznej nasienia. Już to od dawna znaną jest że nasiona
w ciemności gdzie roślina żyje jedynie kładem tego zapasu lepiej się one
rozwija w porównaniu mineralnej niż w zwykłej dechlowanej wodzie. Chodzi o
to które z soli mineralnych do tego rozkładu materji
zaprawnego szeregielniej potrzebne. Znajdujemy (Pöhlman Liebertz) że
w niektórych przypadkach i dnie na górnym o rocznie, np. w rocznie roślin
groszkiowych. Ale na ogół, badania przeprowadane były i nie dość liczne
i mało wywierające. Kandydatka postanowiła sobie dać namyśl
skierować przepływ z bliznem uwzględnieniem przemiany materji.

Materję którą na którymś badaniu były prowadzone był permien.
Autorka prowadziła go z nasion w ciemności przez procesy dwóch do
kuchni laboratoryjnej w wodzie dechlowanej, w porównaniu mineralnej z szeregielniej
składnikami mineralnymi z artem i bez artem, w bardzo wąskiej porównaniu mi-
neralnej z której wykluczono po jednym ze składników i wreszcie w po-
równaniu o jednej tylko soli mineralnej: potasowej, sodowej lub wapniowej.

Obserwując małe różnice rowoju roślin w tych różnych porównaniach
skanowała materję do wypróbowania w niestkach.

Spostrzeżenia autorki były:

- 1° wymiarów długości korzeni i przedu roślinnel.
 - 2° swojej suchej wagi bychże jakto ki i rocznie wian.
 - 3° ilości materji organicznej i mineralnej w kłose i przedu roślinnel.
 - 4° analizy bliziej każdy roślinnel a mianowicie ilości zawartych w nich
składników organicznych z szeregielnością twardu, cukru redukującego kupo-
średnio i po zinnierkowaniu, twardu skrobi, cukru wódki i cukru edukcy.
Te analizy zestawiano z analizami szeregielniej nasion co dawało przykład na prze-
mianę jakim materję zaprawiane były przedu wychazi.
- Te spostrzeżenia i analizy autorki dały namyśl o rocznie:

- 1° Ze wszystkich składników mineralnych najistotniej potrzebny był potas który ten najistotniejszy dotyczy myślenia na rozwój życia zwierzęcia i człowieka.
- 2° Potas najbardziej potrzebny był i zwierzętom, łatwo łatwiej ale nieco i roślinom i chwastom, trawom i porostom i najtrudniej i zwierzętom.
- 3° Wykluczenie potasu i potynki powodowało znaczne zmniejszenie rozwoju roślin tak co do ilości i wartości ich liści, jak i co do siły i wartości ich kłosa, był potas, tak że takowe miedzy co lepiej rozwijały się w porównaniu bezpotasowej jak w de-
stygacyjnej wodzie.
- 4° Istotny rozwój rośliny rośliny potynki bezpotasowej pochodził stąd:
 - 1) że mniej materjału zapasowego było na ich wykorzystanie
 - 2) że ten materjał został w sobie mniej wody organizacyjnej niż w roślinach rozwijających się w potynkach zawierających potas.
- 5° W roślinach rosnących w potynkach bezpotasowych znajdowano na końcu nępek mniej więcej cukru a mniej celulozy niż w roślinach i potynkach potynnych, co wskazywało na brak potasu utrudniając przemianę cukru na celulozę.
- 6° W roślinach rosnących w potynkach bezpotasowych na wytworzenie skrobi i celulozy zużyto więcej potynki i to za pomocą rozkładania jej w roślinach w potynkach potynnych. Tę więc brak potasu powodował mniej ekonomiczne wykorzystanie materjałów zapasowych.
- 7° To ekonomiczne wykorzystanie materjałów zapasowych wymagało nie tylko obserwacji potasu ale i innych składników mineralnych.
- 8° O ile w porównaniu znajdowały się same tylko sole potasowe a brakowało innych składników, to rozwój roślin był prawie równy, choć na u roślin w potynkach, bo i dotyczy materji organizacyjnej był równo obfity i woda organizacyjna równo obfita i tak w roślinach i potynkach potynnych, łatwo i przemiana cukru na celulozę nie dochodziła nigdy do przestanku, a tylko wykorzystanie materjałów zapasowych było mniej ekonomiczne.
- 9° Jeśli to już obserwacja stanowi sole potasowe i inne same oddziaływały szkodliwie na rozwój roślin. Ten szkodliwy wpływ był neutralizowany przez obserwację wapna i magnezu.
- 10° ~~W~~ Sole sodowe mogły zastąpić potas ale tylko w ich wpływie na życie wody organizacyjnej, co przeszkadzało i miedzy innymi w rozwoju roślin. Potas i sod w wodzie nie mogły zastąpić potasu.
11. Potynki i inne sole kuchenne nie wpływają szkodliwie na rośliny tak jak potynki i chłb z samym chłbem potasowym.
12. Gdy potynki obok soli mineralnych zawierają jeszcze w formie a w formie rośliny rozwijały się jeszcze lepiej niż w samej potynce mineralnej bez azotu.

Z pomysłowego restaurowania wymiarków głównych pracy autorskiej
 wynika, że jej badanie ujemniłyśmy faktów o znaczącej części
 nowych. Metody a właściwie faktami są przedyskutowane były
 do celów jakże wiele uaktualniona dostatecznie się. Przedstawiamy
 rzeczy na ogół dostatecznie poprawione, tylko że choć może całkiem
 problem nie uodaje w niektórych punktach co do literatury.

W tym celu raz jeszcze proszę p. W. i. Skomstwy przyjąć i wyrazić
 nowych faktów jest właściwym przyznaniem do badań
 nad rolą soli mineralnych w życiu roślin. Dla tego
 zdaniem moim może być uznana za wystarczającą. Dotyczy
 aby na jej podstawie dopuścić handlowe do egzaminów
 ścisłych.

Kraków 13 lipca 1914

Emil Gadowski dr. med.

I have the pleasure to inform you that
 your letter of the 10th inst. has been received
 and the same has been forwarded to the
 proper authorities for their consideration.
 I am, Sir, very respectfully,
 Your obedient servant,
 J. H. [Signature]

J. H. [Signature]
 [Illegible text]

11

Ocena pracy doktorskiej p. M. Witkowskiej pt. „Optyczność i zjawiska
solami mineralnymi” itd.

Praca porusza temat ważny i ciekawy: wpływ rozmaitych czynników
chemicznych, różnych soli mineralnych, na przemiany materii w roślinach,
w szczególności w ziemniaku ziemnym.

Metody przyjęte do wyjaśnienia zagadnienia są ścisłe, prze-
wadzenie ich staranne i sumiaste; wyniki uzyskane są wcale nowe, ciekawe,
ceenne zarówno pod względem praktycznym jak i naukowym. Wobec tego
przechyłam się w zupełności do zdania pierwszego referenta, że praca
zasługuje na przyjęcie jako dowód dostateczny ukończenia naukowego
i wyrażającą podstawą, by autorce jej dopuścić do egzaminu ścisłego dla
uzyskania stopnia doktora filozofii.

Kraków d. 22 lipca 1918

Karol Dzierżyński.

P R O T O K Ó Ł

dwu-godzinne rygorozum z chemii i botaniki z p. Witkowską odbytego
dnia 7. października 1918.-

O B E C N I :

Przeowdniczący Pro-Dziekan: Prof. Dr. Rubczyński

Egzaminatorowie:	"	"	Godlewski
	"	"	Dziewoński
	"	"	Szafer

Egzamin rozpoczął Prof. Dr. *Godlewski* o godz. 11 i egzami-
nował do godz. 11 m 40 następnie egzaminował Prof. Dr. *Dziewoński*
do godz. 12 m 20 w końcu zaś egzaminował Prof. Dr. *Szafer*
do godz. 1szej

Komisja egzaminacyjna uznała wynik egzaminu za

Dostateczny

d. j. w.

Dziewoński
Godlewski
W. Szafer
Rubczyński

1826.

5/ VII. 1920 r.

15

PROTOKÓŁ

jedno-godzinne rygorozum z filozofji z p. Marją WITKOWSKĄ,
odbytego dnia 5. lipca 1920 r. -

O b e c n i:

Przewodniczący: Dziekan Prof. Dr. Sinko

Egzaminatorowie: " " Rubczyński
" " Heinrich

Egzamin rozpoczął Prof. Dr. *Rubczyński* o godz. 4
i egzaminował do godz. 4 30' następnie egzaminował
Prof. Dr. *Heinrich* do godz. 5

Komisja egzaminacyjna uznała wynik egzaminu za *clandestinum*

d. j. w.

Sinko

z p. prof. 100

95. 16

Do

Świetnego Grona Profesorów

Wydziału *filologicznego*

c. k. Uniwersytetu Jagiellońskiego

w

Krakowie.

Marian Miśkiewicz

Słuchacz II roku Wydziału *filologicznego*

Uniwersytetu Jagiellońskiego

prosi o uwolnienie od czesnego.

5

załącznik

Niniejszem potwierdzam, że p^{na} Maria Witkowska złożyła dris
u mnie egzamin poprawczy z zakres chemii uzupełniając
w sposób zadowalający braki wykazane przy egzaminie doktorskim
w r. 1919. Wobec tego nie ma przeszkody, by kandydatce tej stopień
doktorskiego wyplano świadczeń otrzymanego egzaminu iśdłego z zakres
chemii.

Prakui dnia 7/5-1920

Prof. H. Dziewinski

March 24th 1900